

THÔNG BÁO KHOA HỌC

BƯỚC ĐẦU NGHIÊN CỨU VÀ PHÂN CHIA CÁC VÙNG QUẶNG NỘI SINH Ở ĐÔNG BẮC

NGUYỄN VĂN BÌNH

MỞ ĐẦU

Đông Bắc Việt Nam là một trong các miền khá giàu có về tài nguyên khoáng sản của nước ta và đã được điều tra, đo vẽ bản đồ địa chất tỷ lệ 1: 200 000 và một số diện tích ở tỷ lệ 1: 50 000. Các nghiên cứu về khoáng sản và sinh khoáng ở đây đã được tiến hành rất sớm và được đề cập đến trong nhiều công trình nghiên cứu. Các khoáng sản tiêu biểu của miền là : thiếc, vàng, antimon, chì - kẽm, sắt, vonfram, barit, pyrit, thủy ngân... Nhiều vấn đề về khoáng sản và sinh khoáng đã được nghiên cứu ở các mức độ khác nhau: thành hệ quặng, tính phân đới quặng hóa, mối liên quan của quặng hóa với các thành hệ địa chất, dãy thành hệ quặng, điều kiện thành tạo khoáng sản, phân vùng sinh khoáng... Tuy nhiên, các nghiên cứu chuyên về vùng quặng ở vùng này mới chỉ được đề cập ở mức độ ban đầu, trong khi ở nước ngoài vấn đề này được nghiên cứu khá kỹ và sâu. Trong công trình này, chúng tôi thử áp dụng hướng nghiên cứu này vào việc phân chia một số vùng quặng nội sinh ở miền Đông Bắc Việt Nam nhằm xác định quy luật phân bố của chúng trong mối liên quan với các đặc điểm cấu trúc địa chất khu vực, đặc biệt là bối cảnh địa động lực.

1. Lịch sử nghiên cứu và khái niệm vùng quặng

Các nghiên cứu về vùng quặng được đề cập từ rất sớm trong các công trình đầu tiên của của khoa học sinh khoáng và được xem là một hướng độc lập trong sinh khoáng học [6, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 19, 20]. Nghiên cứu sinh khoáng vùng quặng thường được tiến hành cùng với các vấn đề khác của sinh khoáng khu vực: đại sinh khoáng, miền sinh khoáng, đới cấu trúc - sinh khoáng, sinh khoáng miền nén, sinh khoáng miền uốn nếp, sinh khoáng vùng hoạt hóa - hồi sinh... đã được đề cập

trong các công trình của: V.A. Obruchev, S.S. Smirnov, Iu.A. Bilibin, V.I. Smirnov, A.E. Fersman, Kh.M. Abdullaev, E.A. Radkevich, G.A. Tvalchrelidze, K.I. Satpaev, A.I. Gorzhevsky [6, 9, 20, 21].

Khái niệm vùng quặng xuất hiện cùng với công cuộc khai thác mỏ quặng và nghiên cứu địa chất mỏ quặng. G. Agricola (từ thế kỷ 18) có lẽ là người đầu tiên sử dụng khái niệm vùng quặng và xem vùng quặng là trung tâm phát triển của một vùng công nghiệp mỏ. Nửa đầu thế kỷ XX, nhiều công trình nghiên cứu vùng quặng đã được công bố : V.A. Obruchev (1911), I.K. Bogdanovich (1917), S.S. Smirnov (1937, 1944, 1946), Kh.M. Abdullaev (1950 - 1951, 1959, 1961, 1964).

Một loạt công trình được công bố vào cuối những năm năm mươi, đầu những năm sáu mươi của thế kỷ trước đã đặt nền móng cho hướng nghiên cứu vùng quặng như một hướng nghiên cứu độc lập trong sinh khoáng học. Đó là các công trình của E.A. Radkevich, E.T. Shatalov, I.N. Tomson, I.I. Ginzburg, A.I. Dyukov [6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 18]. Trong các công trình đầu tiên của mình, E.A. Radkevich (và đồng nghiệp) đã mô tả chi tiết nhiều vùng quặng ở Đông Bắc Liên Xô và thảo luận một số khía cạnh của sinh khoáng vùng quặng : khái niệm, cách thức lập bản đồ, phân loại, nguyên tắc phân vùng... I.N. Tomson đã đề cập vấn đề thành lập bản đồ sinh khoáng vùng quặng [15] (đặc biệt chú ý các yếu tố đứt gãy kiến tạo). Cũng trong các năm này, E.T. Shatalov và tập thể tác giả đã công bố một hệ thống công trình đề cập các vấn đề cơ bản của sinh khoáng vùng quặng [8, 9, 10, 16, 18, 19] :

- Nguyên tắc thành lập, nội dung và chủ giải bản đồ sinh khoáng và dự báo triển vọng vùng quặng.

- Các tiêu chuẩn, yếu tố khống chế sự phân bố quặng hóa trong vùng quặng : địa tầng thạch học, cấu trúc...

- Mối liên quan của quặng hóa với các thành tạo địa chất liên quan : magma, trầm tích, biến chất và phương pháp nghiên cứu.

- Vấn đề thành hệ quặng và dãy nguồn gốc của chúng.

- Ứng dụng các phương pháp địa hóa trong nghiên cứu sinh khoáng vùng quặng : tính chuyên hóa địa hóa, bản đồ địa hóa vùng quặng....

- Ứng dụng các phương pháp địa động lực trong nghiên cứu sinh khoáng vùng quặng.

Như vậy, có thể nói, trong các năm cuối thập kỷ năm mươi, đầu thập kỷ sáu mươi của thế kỷ trước các vấn đề sinh khoáng vùng quặng đã được đặt ra một cách khá cơ bản và chuyên sâu (Kh. M. Abdullaev, E.T. Shatalov, I.N. Tomson, E.A. Radkevich, M.A. Favorskaia...). Nghiên cứu sinh khoáng vùng quặng nhằm làm sáng tỏ các quy luật thành tạo và phân bố quặng hóa trong vùng quặng : các điều kiện khống chế và tập trung quặng hóa, các cấu trúc chứa quặng hóa, các đặc trưng sinh khoáng khu vực... với các tỷ lệ thích hợp.

Trong nấc thang của các diện tích chứa quặng (không gian mang quặng) thì vùng quặng thường được xem là đơn vị cơ sở chính của các đơn vị phân loại (*bảng 1*).

Bảng 1. Bảng phân chia các diện tích chứa quặng

Quy mô	Dạng tuyến dài	Dạng đẳng thước
I. Hành Tinh	Đại sinh khoáng cõi hành tinh	
II. Rất Lớn	Đại sinh khoáng	Tỉnh sinh khoáng
III. Lớn	Đối kiến trúc sinh khoáng	Miền sinh khoáng
IV. Vừa	Vùng quặng	
V. Nhỏ	Nút quặng, trường quặng	

Ta có thể đưa ra ở đây định nghĩa vùng quặng : vùng quặng là một đơn vị chứa quặng trong đời kiến trúc sinh khoáng hoặc miền sinh khoáng có chứa các mỏ và điểm quặng tiêu biểu với mức độ tập trung cao, trong đó có thể có các mỏ có giá trị công nghiệp. Vùng quặng là một đơn vị cơ sở

chính trong nghiên cứu sinh khoáng khu vực. Vùng quặng thường bao chứa trong nó một vài thành hệ quặng hoặc dãy thành hệ quặng. Một số tác giả cho rằng khái niệm vùng quặng nên dùng cho các diện tích mang quặng có dạng đẳng thước, còn đối với các diện tích dạng tuyến thì tương ứng với nó nên dùng khái niệm đới quặng. Trong thực tiễn khái niệm đới quặng ít dùng, còn khái niệm vùng quặng thường được dùng khá rộng rãi. Khái niệm vùng quặng ngoài ý nghĩa khoáng sản - địa chất, còn chứa đựng các ý nghĩa địa lý và kinh tế - công nghiệp. Ranh giới vùng quặng thường không trùng với các ranh giới địa chất hoặc đường bao các thành tạo địa chất, mà phụ thuộc trước hết vào diện phát triển của các mỏ và điểm quặng. Diện tích vùng quặng theo các tác giả khác nhau dao động trong khoảng 500 - 5000 km².

2. Phân chia các vùng quặng ở Đông Bắc Việt Nam

Trong nhiều vấn đề lý thú của sinh khoáng vùng quặng, trong công trình này chúng tôi chủ yếu phân chia các vùng quặng nội sinh ở vùng Đông Bắc Việt Nam. Chúng tôi tiến hành việc phân chia các vùng quặng dựa trên mối liên quan mật thiết giữa quá trình thành tạo quặng hóa với các thành hệ địa chất liên quan trong các cấu trúc địa chất khác nhau và trong các bối cảnh địa chất tương ứng. Các chỉ tiêu chính trong phân chia vùng quặng :

- Loại hình khoáng hóa và quy mô của chúng.

- Diện phát triển các đá magma và các đặc tính sinh khoáng của chúng (kiểu thạch học, kiểu thạch hóa, kiểu thạch sinh...).

- Đặc điểm cấu trúc - kiến tạo (kiểu cấu trúc chứa quặng, bản chất cấu trúc - địa chất vùng quặng...).

- Đặc điểm phân bố các nút và trường quặng trong vùng quặng (cấu tạo vùng quặng...).

Các đặc trưng chính của vùng quặng miền Đông Bắc Việt Nam được đưa ra ở *bảng 2* (có sự tham khảo tài liệu của [2, 3, 4, 5]. Sơ đồ phân bố các vùng quặng trên nền kiến tạo khu vực [1] được chúng tôi đưa ra ở *hình 1*.

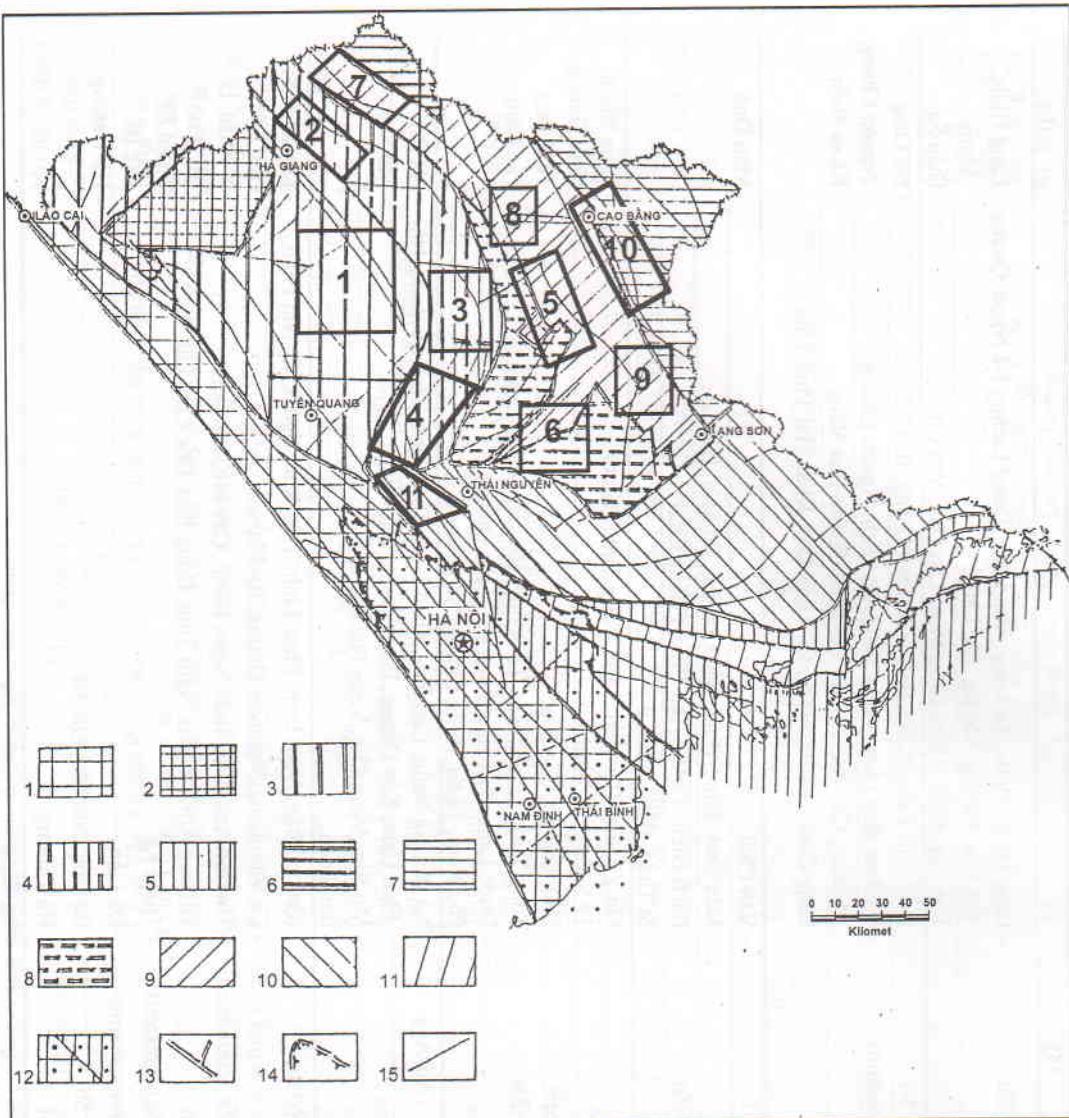
Từ các kết quả của *bảng 2*, ta có thể đưa ra ở đây một số kiểu vùng quặng chính ở miền Đông Bắc Việt Nam :

Bảng 2. Các vùng quặng chính ở Đông Bắc Việt Nam

Vùng quặng	Đặc điểm	Ấu	Môi trường đá vây	Kiểu khoáng hóa	Mỏ và diêm quặng	Mỏ và diêm quặng
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(5)	(6)
Chiêm Hóa	Cấu trúc nếp lồi - Trâm tích lục	- Sb - Au :		- Làng Vài, Khuôn Pục, Làng Ái, Nà Mó, Khuôn Khương, Hòa Phú, Làng Giang, Làng Cản...	- Làng Vài, Lang Can, Khuôn Vài, Làng Ái, Hòa Phú, Khuôn Puc, Pù Bó, Cốc Tây, Nà Mô	
	đang vòm với nguyên xenit phun nhân là các khối trào axít (hệ tầng) : - Au :			- Baren, Khuôn Nưa, Na Hiên, Kéo Ca, Đại Mẫn, Pou Minh, Phiêng Giao, Pia Chá, Bình An, Nà Coóng, Khuôn Khương ...		
	granit và các đối Hà Giang, Pia Phượng, Đại Thị) biến chất đồng tam thạch - Các đối biến chất - Đồng Banit	- Dakim (chứa vàng)		- Khao Tinh Nói, Sum Kim, Nâng Kia, Làng Ho, Pác Tá... - Pù Tòng, Bản Dân		
	biotit và sericit-clorit	- Pyrit		- Hạ Vi, Bản Dân		
		- Arsen		- Vĩnh Gia, Làng Bon, Kéo Ca, Nà Déo, Làng Yên		
Tòng Bá	Phức nếp lõm trục TB - ĐN nếp lồi, Đối chuyển tiếp kiểu ria đại dương cung đảo	Trâm tích lục nguyên-carbonat xen phun trào axít axit-kilim, các khối xâm nhập nồng nhô	- Sát - Pyrit - Pb - Zn : - Hg, Sb	- Sắt Khoáng, Bản Hồ, Tùng Bá, Nam Luông, Bản Kép... - Phiêng Tung, Làng Rẩy, Sang Thán... - Na Sơn, Làng Liêm, Khuổi Man, Lũng Páng, Hà Vinh, Tà Pan, Lũng Ôa, Làng Cát, Thương Vinh, Phiêng Tung... - Bản Cam, Khoa Lộc, Đại Mèn, Bản Đáy	- Sàng Thần, Lũng Khloe, San Tà Hồ, Thảm Thủi, Suối Thủu, Bản Đén, Tàng Khoảng, Bản Hồ, Tùng Bá, Nam Luông, Bản Kép... - Phiêng Tung, Làng Rẩy, Sang Thán... - Na Sơn, Làng Liêm, Khuổi Man, Lũng Páng, Hà Vinh, Tà Pan, Lũng Ôa, Làng Cát, Thương Vinh, Phiêng Tung... - Bản Cam, Khoa Lộc, Đại Mèn, Bản Đáy	- Bản Thi, Nà Tùm, Phia Khao, Bình Chai, Cao Bình, Keo Nàng...
Chợ Đồn	- Nếp lồi dảng thuốc, - Đối chuyển tiếp kiểu ria đại dương cung đảo	- Trâm tích lục nguyên-carbonat xen phun trào axít Granit... phitic hế Phía Biển- granit kiềm...	- Sn, W - Fe - Pb - Zn : (chứa Ag, Cd...) - Au - Pyrit	- Lũng Cháy, Bốc Bó - Bản Quân, Bản Tang... - Đèo An, Phia Khao, Lũng Hoài, Bình Chai, Ngòi Na, Than Tau, Keo Nắng, Bằng Lũng, Nà Tum, Nà Quạt, Ba Bô, Nà Bóp, Nà Cát, ... - Phu Ngán, Hà Hiếu	- Lũng Cháy, Bốc Bó - Bản Quân, Bản Tang... - Đèo An, Phia Khao, Lũng Hoài, Bình Chai, Ngòi Na, Than Tau, Keo Nắng, Bằng Lũng, Nà Tum, Nà Quạt, Ba Bô, Nà Bóp, Nà Cát, ... - Phu Ngán, Hà Hiếu	- Bản Thi, Nà Tùm, Phia Khao, Bình Chai, Cao Bình, Keo Nàng...
Núi Chúa	- Nếp lồi dầu mút cáp, trục, - Đối chuyển tiếp kiểu ria đại dương cung đảo	- Phitic hệ phan llop phân đิ olivinit-leirzolit-gabronit - Trâm tích lục nguyên - carbonat	- Cu - Ni - sulfur - Ti - Pb - Zn	- Núi Chúa, Đông Danh, Kho Quέ - Cây Châm, Nà Hoe, Hữu Sào, Sơn Đầu, Bình Long, Làng Khúc, Cẩm Uốc, Quảng Đàm, Đông Danh, Kho Quέ, Cố Lãm... - Khuôn Dậu, Đuỗm, Bo Cây, Cao Kỳ, Cuội Nác, Đá Cây...	- Núi Chúa, Đông Danh, Kho Quέ - Cây Châm, Nà Hoe, Hữu Sào, Sơn Đầu, Bình Long, Làng Khúc, Cẩm Uốc, Quảng Đàm, Đông Danh, Kho Quέ, Cố Lãm... - Khuôn Dậu, Đuỗm, Bo Cây, Cao Kỳ, Cuội Nác, Đá Cây...	- Cao Kỳ
Ngân Sơn	- Phitic nếp lồi	Trâm tích lục	- Sn-W (da kim-thiếc)	- Nà Đeng, Nà Bóc, Bản Vài, Tân Tiến	- Cốc Pay	
Nà Ri	dạng vòm, nếp lồi địa phuong, ven ria hai đối Xô, Nà Quản) cấu trúc. Ria	nguyên-carbonat (các hệ tầng : Cốc Fe - Pb - Zn - Au	- Pyrit	- Nà Đeng, Nà Bóc, Bản Vài, Tân Tiến	- Cốc Pay	
		graniit phitic hế lục dia			- Cốc Rây, Nà Dứa, Nà Diếu	
		Ngân Son			- Phu Lang, Nà Diếu, Phu Son, Nà Diêu, Phu Son, Cốc Säu, Cốc Keng, Nà Noi...	
		- Barit			- Pắc Lang, Nà Rì, Lương Thương...	
					- Yến Lac, Khuổi Luong, Ban Tiang, Ban Mang, Khuổi Màng...	Lương Thương
					- Mô Sát, Lùm Léch	

Bảng 2 (tiếp theo)

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Thân Sa	- Nép lõi, đầu mút cấu trúc	Trầm tích lục nguyên-carbonat	- Pb - Zn	- Lang Hich, Metis, Xa Lung, Văn Lãng, Đồng Lương, Nà Ngọa, Quang - Lang Hich, Cố Cúc Đường, Mỏ Ba, Bắc Lâu...	
	- Rìa lục địa		- Hg - Sb	- Thân Sa, Khắc Kiếm, Sang Mộc, Lan Dàn, Yên Cù...	- Metis - Thân Sa
Cao Bằng- Đong Khe	- Nép lõi địa phương	- Lerzolit-gabrono- rit-diabas,	- Cu - Ni	- Suối Củn, Đồng Xàng, Bó Ninh, Đồng Chang, Bản Nà...	- Nà Lũng, Nguồn Cháng
	- Ven rìa hai đối cấu trúc	- Granit-granofir, Trầm tích lục nguyên-carbonat	- Fe (scarlot) - Au - Sb	- Nà Rua, Bản Lũng, Bản Chang, Bo Léch, Nguồn Cháng... - Nà Mun, Cốc Xá, Trong Con, Khuổi Sliém, Bản Nung... - Lũng Coóc, Nà Pá, Nà Ngân, Lũng Cốc, Khuổi Hai, Phục Hòa...	- Khuổi Sliém
Yen Minh	- Nép lõi, nếp lõm địa phương, đầu mút đối cầu trục	Trầm tích lục nguyên - carbonat xen ít phun trào axit...	- Cu - Sb - Pb - Zn - Hg	- Ván Chải - Van Chải - Bach Đích, Tà Van, Sín Chải, Chung Chải - Sí Tháu, Bản Chutowong	- Mau Due
Pia Oắc	- Nép lõi dang vòm, rìa tiếp giáp hai đối cấu trúc.	- Granit sáng màu - Trầm tích lục nguyên, lục xen carbonat, phun trào axit	- Sn - Fe - Fluorit, - Pb - Zn - Sb - Au	- Lũng Mười, Cao Sơn, Lê A, Tống Tình, Bản Ô... - Tà Soóng, Tà Pinh ... - Bình Đường, Cao Sơn. - Tống Tình, Lũng Niệm, Tà Soóng, Pắc Sê, Lũng Moóng... - Được Lang, Tân Hầu, Lũng Pát, Linh Quang... - Pắc Nám, Tà Sa, Rồng Chang, Nà Khoang ... - Nà Pái, Nà Nàng, Cao Phu, Khuổi Lom, Thân Như, Tô Hiệu, Làng Nà Phai Cam, Kéo Coong, Phai Gianh, Văn Mich... - Mỏ Sao - Bản Léch	- Lũng Mười, - Bình Đường - Tà Soóng - Pắc Nám - Lũng Niệm, Cao Sơn, Lê A, Tống Tình, Bản Ô... - Tà Pinh ... - Bình Đường, Cao Sơn. - Tống Tình, Lũng Moóng, Pắc Sê, Lũng Chang, Nà Khoang ... - Được Lang, Tân Hầu, Lũng Pát, Linh Quang... - Pắc Nám, Tà Sa, Rồng Chang, Nà Khoang ... - Nà Pái, Nà Nàng, Cao Phu, Khuổi Lom, Thân Như, Tô Hiệu, Làng Nà Phai Cam, Kéo Coong, Phai Gianh, Văn Mich... - Mỏ Sao, Vàng Cúc, Vàng Pục (?). - Bản Léch
Bình Gia - Thát Khê	Cấu trúc núi lửa - Trầm tích lục kiểu vòm nâng dạng á bán nguyệt, rẽ quạt	nguyên phun trào axit, propilit hóa, argilit hóa	- Au : (Au-Ag)	- Nà Pái, Nà Nàng, Cao Phu, Khuổi Lom, Thân Như, Tô Hiệu, Làng Nà Phai Cam, Kéo Coong, Phai Gianh, Văn Mich... - Mỏ Sao, Vàng Cúc, Vàng Pục (?).	- Nà Pái - Mỏ Sao
Tam Đảo	Cấu trúc Xâm nhập -núi lẫu dạng vòm, đầu mút các đối cấu trúc.	- Granit phức hệ Núi Dieng - Trúc Khê Trâm tích lục nguyên	- Sn-W(Bi) - Fe - Pb-Zn (chứa barit) - Barit	- Khuôn Phay, Ngòi Lem, Phuc Linh, Trúc Khê, Ngòi Chò, Núi Pháo... - Cù Ván, Làng Mai, Sơn Dương, Kỳ Phú - Thượng Ám, Bình Tích, Ngọn Đồng, Cay Mỏ, Núi Sỏi..... - Thượng Ám, Ao Sen, Ngòi Thia, Đồng Bên, Dốc Chò, Lục Ba... - Thiên Kế - Đá Liên	- Khuôn Phay, Trúc Khê, ... - Ý Nhàn..... - Ao Sen, - Thiên Kế, - Lục Ba - Hà Thương - La Bằng
	Trùng hoạt hóa - Mesozoi	Pia Oác	- W(Sn) (greisen) - W trong scarnos - Hg, Sb - Pyrit - As	- Ba Hòn, Núi Mỏ, Lục Ba - Hà Thương - La Bằng	

Hình 1. Sơ đồ phân bố vùng quặng trên nền kiến tạo khu vực [1]

Chú thích : 1. đới khau hoạt động đa kỳ Sông Hồng, 2. đới uốn nếp Tiên Cambri Sông Chảy bị cải biến vào giữa Paleozoi ; các kiến trúc động kiều đại dương : 3. đới uốn nếp Paleozoi giữa Lô-Gâm, 4. đới uốn nếp Paleozoi giữa Phú Ngũ, 5. đới uốn nếp Paleozoi giữa Duyên Hải Bắc Bộ ; các kiến trúc kiều rìa lục địa ; 6. đới uốn nếp Paleozoi giữa Chang Pung, 7. đới uốn nếp Paleozoi giữa Hạ Lang, 8. đới uốn nếp Paleozoi giữa Bắc Sơn ; các kiến trúc chồng - huỷ hoại nội lục : 9. đới aulacogen nghịch đảo Sông Hiến, 10. đới trũng tách dãn nội lục nghịch đảo An Châu, 11. đới địa hào nghịch đảo Hòn Gai - Hà Cói, 12. đới trũng chồng nguồn rift Kainozoi Hà Nội ; các ký hiệu khác : 13. Ranh giới các đới kiến trúc kiến tạo, 14. Ranh giới trũng Hà Nội, 15. Các đứt gãy không chia. Các số trên bản đồ : 1. Chiêm Hóa, 2. Tùng Bá, 3. Chợ Đồn - Chợ Điên, 4. Núi Chúa, 5. Ngân Sơn - Na Rì, 6. Thần Sa, 7. Yên Minh, 8. Pia Oắc, 9. Bình Gia - Đông Khê, 10. Cao Bằng, 11. Tam Đảo

- Vùng quặng có cấu trúc nếp lồi : Chiêm Hóa, Chợ Đồn - Chợ Điên, Ngân Sơn - Na Rì, Thần Sa, Yên Minh, Pia Oắc.

- Vùng quặng có cấu trúc với nhân là các khối granit : Pia Oắc, Chiêm Hóa, Ngân Sơn - Na Rì.

- Vùng quặng không rõ mối quan hệ với hoạt động magma : Yên Minh, Thân Sa.

- Vùng quặng có quan hệ với hoạt động magma :
a) Xâm nhập : Pia Oắc, Cao Bằng - Đông Khê, Núi Chúa, Ngân Sơn - Na Rì ; b) Phun trào : Bình Gia - Thát Khê, Tòng Bá ; c) Cả xâm nhập và phun trào : Tam Đảo, Tòng Bá.

- Vùng quặng có tính chất đa thời kỳ thành tạo quặng hóa : Tam Đảo, Ngân Sơn - Na Rì.

- Vùng quặng có biểu hiện rõ ở tính phân đới quặng hóa : Tam Đảo, Pia Oắc, Ngân Sơn - Na Rì, Chợ Đồn - Chợ Điền, Tòng Bá (theo chiều sâu).

- Vùng quặng phân bố ở rìa các đới cấu trúc : Pia Oắc, Tòng Bá, Chiêm Hóa, Bình Gia - Thát Khê, Yên Minh, Thân Sa, Ngân Sơn - Na Rì, Cao Bằng - Đông Khê.

- Vùng quặng phân bố ở đầu mút đới cấu trúc : Tam Đảo, Núi Chúa, Yên Minh, Thân Sa.

Trong tất cả các vùng quặng của miền Đông Bắc Việt Nam đều thấy rõ sự phân bố của các trường quặng, mỏ và điểm quặng trong các cấu trúc giao nhau của các hệ thống đứt gãy và các hệ thống phá hủy. Tuy các vùng quặng thường được phân định bên trong các đới cấu trúc, song thực tế ở Đông Bắc Việt Nam cho thấy các vùng quặng Cao Bằng và Ngân Sơn - Na Rì phân bố ở vùng ranh giới giữa hai đới cấu trúc.

KẾT LUẬN

Miền Đông Bắc Việt Nam có cấu trúc phức tạp và lịch sử phát triển địa chất lâu dài và do đó có tiềm năng khoáng sản khá phong phú. Các loại hình vùng quặng chính của miền này khá đa dạng và được phân định dựa trên các đặc điểm cấu trúc, các thành hệ địa chất chứa quặng hóa cũng như các thành hệ sinh quặng và sự phân bố của quặng hóa.

Các vùng quặng được phân chia và tổng kết trong công trình này là : Chiêm Hóa, Tòng Bá, Chợ Đồn - Chợ Điền, Núi Chúa, Ngân Sơn - Na Rì, Yên Minh, Thân Sa, Pia Oắc, Bình Gia - Thát Khê, Cao Bằng - Đông Khê, Tam Đảo.

Công trình được hoàn thành với sự hỗ trợ kinh phí của Hội Đồng Khoa Học Tự Nhiên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] LÊ DUY BÁCH, NGÔ GIA THẮNG, 1997 : Mô hình phân vùng kiến tạo Đông Bắc Việt Nam. Tạp chí Các Khoa Học về Trái Đất, 3, 161 - 168.

[2] VŨ NGỌC HÀI, 1979 : Về tính phân đới quặng hóa nội sinh liên quan với các xâm nhập granitoit trên lãnh thổ Việt Bắc. Tạp chí Các Khoa Học về Trái Đất, 2, 45 - 56.

[3] VŨ XUÂN ĐỘ, 1994: Một số kiểu kiến trúc trường quặng ở Bắc Bộ. Tạp chí Các Khoa Học về Trái Đất, 1, 19 - 24.

[4] THÁI QUÝ LÂM, ĐỖ HẢI DŨNG, 1985 : Những nét chủ yếu về sinh khoáng miền Đông Bắc Việt Nam. Địa chất và Khoáng sản, tập 2, 161-172. Hà Nội.

[5] THÁI QUÝ LÂM và nnk, 1990 : Những đặc điểm chủ yếu về kiến tạo - sinh khoáng vùng Lô - Gâm. Địa chất và khoáng sản, T 3, 33-42. Hà Nội.

[6] X.M. Абдуллаев, 1967: Металлогения - геологическая основа поисков месторождений полезных ископаемых. Собрание сочинений Т.6, 5-200. ФАН. Ташкент.

[7] Р.М. Константинов, 1965 : Изучение закономерности размещения минерализации при металлогенических исследованиях рудных районов. 303 стр. Недра, М.

[8] Критерии связи орудения с магматизмом применительно к изучению рудного района, Недра, 1965, 295 стр.

[9] Принципы и методика составления металлогенических и прогнозных карт рудных полей и районов. Недра, 1973, 189 стр.

[10] Е.А. Радкевич, 1958 : Металлогения рудных районов как новое направление металлогенических исследований. "Закономерности размещения полезных ископаемых". Т. 1, 462-470. изд. АН СССР, М.

[11] Е.А. Радкевич, 1960 : К вопросу о типах рудоносных территорий. "Прикладная геология. Вопросы металлогении". Госгидротехиздат. 32-43. М.

[12] Е.А. Радкевич и др, 1962 : Геология и металлогения типовых рудных районов Приморья. изд. АН СССР, М, 130 стр.

- [13] В.В. Твалчрелидзе, 1966 : О металлогенических исседованиях рудных районов. "Геология Рудных Месторождений" 105-115.
- [14] И.Н. Томсон, 1963 : К вопросу о методике составления прогностических карт рудных районов. "Геология и металлогенеза Советского сектора Тихоокеанского рудного пояса. 483-491. Изд. АН СССР, М.
- [15] И.Н. Томсон, 1988 : Металлогенеза рудных районов. 213 стр. Недра, М.
- [16] И.Н. Томсон, 1999 : Рудные районы рифтогенных металлогенических зон Фанерозоя."Геология Рудных Месторождений", 214-229.
- [17] Е.Т. Шаталов, 1958: Минералогические исследования рудных районов. "Вестник АН СССР", 16-21.
- [18] Е.Т. Шаталов и др, 1964 : Основные принципы составления, содержания и условные обозначения металлогенических и прогнозных карт рудных районов. Недра, М. 193 стр.
- [19] Е.Т. Шаталов и др, 1965 : Металлогенические и прогнозные карты рудных районов. Недра, М.
- [20] А.Д. Щеглов, 1976 : Основы металлогенического анализа. Недра, М. 295 стр.
- [21] А.Д. Щеглов, 1987 : Основные проблемы современной металлогении. Вопросы теории и практики. Недра, Лен, 321 стр.
- [22] Эндогенные рудные районы и месторождения. Недра, М. 1987, 217 стр.

SUMMARY

The First result of Research on Endogenous Ore Areas in Northeastern Vietnam

The Northeastern Vietnam has very complicated and heterogenous structure, long geological history and formed in different geodynamic regimes, so it is very rich in mineral resources. The main mineral resources are : tin, gold, wolfram, lead-zinc, antimon, barite, arsen, pyrite...

In the Northeastern Vietnam we propose to establish some main ore areas, such as : Chiem Hoa, Tong Ba, Cho Don - Cho Dien, Nui Chua, Ngan Son - Na Ri, Than Sa, Yen Minh, Pia Oac, Binh Gia - Dong Khe, Cao Bang, Tam Dao. These ore areas are divided due to structural characteristics, formation complexes, ore - bearing geological formations, location and distribution of deposits and occurrences.

Ngày nhận bài : 18-5-2001

Viện Khoa học Vật liệu